

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 14Er/1604/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413226713
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Hatalová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2014:4413226713.1

Uznesenie

Okresný súd v Nových Zámkoch vo veci exekúcie oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 25, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36613843, proti povinnému : C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. nad X., L. K. XX, o vymoženie 924,56 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, zo dňa 24.10.2013 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 18.10.2013 domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na vymoženie 924,56 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, keď poukazoval na Rozsudok stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35922761 zo dňa 23.05.2013, sp.zn. SR 05551/13, ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 13.06.2013 (ďalej len rozhodcovský rozsudok). Citovaným rozhodcovským rozsudkom bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi t.j. oprávnenému sumu 949,56 eur, úrok z omeškania vo výške 391,67 eur, úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 718,35 eur od 28.03.2013 do zaplataenia a poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 89,44 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala Zmluva o poskytnutí flexipôžičky zo dňa 21.04.2005 č. 1983408051, na základe ktorej sa oprávnený ako veriteľ zaviazal poskytnúť povinnému úver vo výške 1493,73 eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu v 60 splátkach po 38,66 eur v mesačných splátkach do 21.04.2010.

Súčasťou citovanej zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s..

V článku II. Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky v bode 5. sa uvádza:

Banka uzavretím tejto zmluvy navrhuje, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk v zmysle zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku. Dlžník vyjadruje súhlas s návrhom banky na riešenie sporov stálym rozhodcovským súdom.

Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, žiadal tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods.2 veta tretia Exekučného poriadku (ExP), ak súd zistí rozpor žiadosti alebo v návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK), súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví:

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZoRK, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 35 ZoRK rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník (ďalej len O.Z.)v ustanovení § 52.

Vychádzajúc z ustanovenia § 52 O.Z., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je do 10.6.2010 obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (s účinnosťou od 11.6.2010 je tento zákon zrušený zákonom číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov). Zákon č. 258/2001 Z. z. v ustanovení § 2 písm. a/ definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. je fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, a spotrebiteľom podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý oprávneným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné podmienky. V zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských úveroch, z článku 3 vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa podľa smernice nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Poskytovateľ flexipôžičky: Všeobecná úverová banka a.s. Bratislava, mal v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov (výpis z obchodného registra) a v predmetnej exekúcii ide o vymáhanie pohľadávky oprávneným vzniknutej zo spotrebiteľskej zmluvy na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok, pričom rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je už vyššie špecifikovaná.

Uvedené skutočnosti sú zrejmé zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky a viedli súd k tomu, že podrobil súdnej kontrole rozhodcovskú doložku berúc do úvahy kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda, či rozhodcovská doložka začlenená do zmluvy nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ďalej len OZ). Základné právo občana - spotrebiteľa na ochranu pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie a ktorému korešponduje povinnosť štátu garantovať vysoký stupeň ochrany práv spotrebiteľov a postarať sa, aby spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky nezaťažovali (čl.6 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica 93/13“).Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51 judikoval dokonca, že čl. 6 smernice treba považovať za kogentné ustanovenie. Smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie

o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. Slovenský právny poriadok nielenže umožňuje, ale priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Z účinkov materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku existujú výnimky rovnako, ako z účinkov materiálnej právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Typickým prejavom takejto výnimky je ustanovenie § 40 ZoRK o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by totiž bolo ustanovenie § 35 ZoRK vykladané doslovne, potom by súd v konaní o tejto žalobe nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol (v zmysle § 35 ZoRK v spojení s § 159 O. s. p.) viazaný. Vo vyššie uvedenom zmysle tak treba vykladať aj ustanovenie § 45 ZoRK. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia. Účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 ZoRK je potrebné na účely § 45 ZoRK vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 ZoRK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle § 159 O.s.p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZoRK aj čo do jeho materiálnej správnosti. Môže teda skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exp. resp. na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a) alebo b) ZoRK, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Toto ustanovenie (§ 45 ZoRK) potom treba považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie. Toto skúmanie je exekučný súd oprávnený vykonávať tak, ako keby tu žiadny rozhodcovský rozsudok nebol, teda tak, ako by to mohol urobiť súd, keby sám rozhodoval o týchto otázkach. Môže preto samostatne posúdiť, či vec je spôsobilá na rozhodovanie v rozhodcovskom konaní (§ 1 ods. 1 ZoRK), či v tej istej veci bolo už vydané právoplatné rozhodnutie súdu alebo rozhodcovského súdu, ďalej posúdiť obsah povinnosti uloženej rozhodcovským rozsudkom z hľadiska jej objektívnej možnosti, či nejde o plnenie právom nedovolené alebo priečiace sa dobrým mravom, ktoré sa dajú definovať, ako pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, resp. zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. c/, ods. 2 ZRK). Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali.

Súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si

- 4 -

Sp.zn. 14Er/1604/2013

svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Súd ďalej poukazuje na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber

vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluve ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Súd je toho názoru, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, a preto nie je spôsobilým exekučným titulom. Okresný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) z dôvodu, že oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľným exekučným titulom, pretože bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 1/2012 a sp.zn. 6MCdo/9/2012, kde je uvedené, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Takúto interpretáciu označených ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 ExP vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov.“

Exekučný súd rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď od spotrebiteľov vyžadovala, aby spory vzniknuté zo spotrebiteľskej zmluvy riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky je teda nulitným právnym aktom.

Z vyššie uvedených dôvodov a citovaných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia, pre rozpor exekučného titulu so zákonom.